

Fra presidenten: Arbeidsvilkår og inntektsutvikling

Gode arbeidsvilkår og mulighet for medisinsk fagutvikling er avgjørende for å yte helsetjenester av god kvalitet, også i fremtiden.

Målet med forhandlingene er derfor både en god lønnsutvikling og gode arbeidsvilkår for legene. Leger har høy kompetanse, har og tar stort ansvar, og arbeider lange dager og netter. Dette må verdsettes.

Legeforeningen arbeider kontinuerlig med å utvikle legers arbeidsvilkår. Et økende «produksjonspress» og stadig flere oppgaver svekker mulighetene for å gi gode tjenester og trygghet i befolkningen om at medisinsk hjelp av god kvalitet er der når du trenger den. Våren 2008 har Legeforeningen hatt en særdeles intens forhandlingsaktivitet med forhandlinger på flere arenaer samtidig frem mot 1. juli. Forhandlinger krever gode forberedelser. Det er en glede å lede våre forhandlingsdelegasjoner. Vi arbeider målrettet og godt sammen – også når vi står overfor store utfordringer og viktige veivalg. Dette samarbeidet gjør at vi innehar en bred kompetanse og står samlet utad overfor våre motparter. Det gir forhandlingsstyrke.

Privatpraktiserende leger får stadig pålegg om nye kostnadskrevenne oppgaver for myndighetene. Det er et viktig mål for Legeforeningen å få gehør for at disse kostnadene må dekkes under normaltariffhandlingene. Privatpraktiserende leger må innrette seg etter de priser som settes – både på pasientens egenandel og på konsultasjoner og prosedyrer. De kan ikke selv justere inntekten etter som kostnadene øker. I år fikk vi innbakt noen slike kostnader i rammen for normaltariffen. Kommende økninger i pensjonsutgifter er dog fortsatt en utfordring. Dette aksepteres nå også av staten. Det er enighet om å arbeide videre med hvordan pensjonskostnadene skal inndekkes. Næringsdrivende leger har hatt store kostnader i forbindelse med bruk av helsenett uten at det kan påvises besparelser av betydning for legene. Dette ble en særskilt arbeidsgruppe enighet om i vår. Men arbeidet med hvordan kostnadsdekningen skal skje, fortsetter over sommeren og var ikke en del årets normaltariffhandlingene.

Akademikerne og Legeforeningen har i flere år arbeidet for å endre forhandlingssystemet i staten. Det er avgjørende for at leger som er ansatt ved universitetene, hos tilsynsmyndighetene, i NAV og militæret kan oppnå konkurransedyktige betingelser og sikre rekruttering og stabilitet i legedekningen. Universitetene var en viktig prioritering for Legeforeningen i dette oppgjøret for å rekruttere stipendiater og å bedre lønnsutviklingen for professorer som har en urovekkende rekrutteringssvikt. Mangel på høykompetente leger ved universitetene vil få alvorlige konsekvenser for medisinsk fagutvikling, kunnskapsformidling, utdanning og veiledning av nye leger og forskere.

Etter en mekling som pågikk mer enn 18 timer på overtid, aksepterte Akademikerne et tilbud fra staten som etter justeringsoppgjøret og lokale forhandlinger skal innebære en vesentlig lønnsøkning. Den lokale potten skal prioritere utdanningsgrupper som er vanskelig å rekruttere og beholde. Lokale forhandlinger gjør det mulig for staten å tiltrekke seg den kompetansen som er nødvendig.

I tillegg har partene kommet til enighet om en AFP-ordning. Det er imidlertid fortsatt langt igjen før vi har sikret tilfredsstillende lønnsutvikling for leger i vitenskapelige stillinger.

Etter et langsiktig arbeid over flere år fikk vi i hovedavtaleforhandlingene med Spekter høsten 2007 gjennomslag for et forhandlings-system tilpasset sykehusene. Det la grunnlag for et ryddig oppgjør i vår. For første gang siden helseforetaksreformen i 2002 har vi gjennomført forhandlinger og inngått avtale med Spekter innen avtalte tidsrammer. Det har vært greie forhandlingsforløp sentralt og stort sett også lokalt. Vårens hovedoppgjør er et skritt i riktig retning i forhold til å bygge tillit mellom partene sentralt og lokalt i helseforetakene.

Gode arbeidsvilkår og lønnsutvikling legger grunnlag for god medisinsk fagutvikling på sykehusene. Et skritt i riktig retning er at leger med professorkompetanse nå skal vurderes særskilt ved lønnsregulering. Positivt er det også at helseforetakene skal forhandle lokalt om fire timers fordypning – men dessverre gjelder det kun for leger i spesialisering. Overleger må også få reelle muligheter til å veilede fremtidens spesialister.

Det er viktig for Legeforeningen å unngå vilkårlige endringer i legenes arbeidstid og sted. Legeforeningen kan ikke akseptere pålegg om ambulerende tjeneste. Slik tjeneste må være frivillig. Legeforeningen fikk også aksept for at den partssammensatte gruppen skal fortsette å arbeide med arbeidstid. Ingen endringer ble dermed gjort under forhandlingene.

Legeforeningen og Kommunenes sentralforbund ble i år enige om å forhandle både rammeavtalen for Fastlegeordningen og særavtalen (som regulerer blant annet legevakt og turnusleaselønn) samtidig. Det var gledelig at vi oppnådde gjennomslag for en redusert maksimumsbelastning på vakt. Firedelt vakt er nå grensen for kommunens vaktorganisering. Det er en viktig utvikling som også legger til rette for økt satsing på interkommunalt vaksamarbeid. Et annet positivt resultat er at en lege med relevant spesialitet i minst 40 % stilling i kommunen, får rett til fire måneders utdanningspermisjon med lønn per femårsperiode.

Høsten 2008 vil Legeforeningen gjøre interne evalueringer av forhandlingene. De reviderte avtalene ligger på Legeforeningens nettsider www.legeforeningen.no under jus, avtaler og arbeidsforhold og under forhandlingsnytt.

Jeg vil benytte anledningen til å takke tillitsvalgte og sekretariatet for stor innsats og våre motparter for ryddige forhandlingsforløp.

Torunn Janbu

Torunn Janbu
torunn.janbu@legeforeningen.no
president